

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
Univerzita třetího věku

Nabídka vzdělávacích programů
pro akademický rok 2017/2018

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Centrum dalšího vzdělávání

Univerzita třetího věku

Nabídka vzdělávacích programů pro akademický rok 2017/2018

OBSAH

Úvod / 5

Jednosemestrální přednášky a semináře konané pouze v zimním semestru / 7

Aktivní a úspěšné stárnutí — OPAKOVÁNÍ / 8

Antické památky na seznamu světového dědictví UNESCO — NOVINKA / 9

Archeologie a poznávání středověké společnosti — NOVINKA / 10

Bezpečně a užitečně na síti aneb senior a internet v digitálním věku —
NOVINKA / 11

Civilizace a národy starověkého Středomoří — 2. ročník / 12

Co přináší sám život — NOVINKA / 13

Dějiny umění Latinské Ameriky — Andy — NOVINKA / 14

Dětství a škola v proměnách času — NOVINKA / 15

Hudba na evropských dvorech světských a církevních panovníků a velmožů —
2. ročník / 16

Jak poslouchat vážnou hudbu II. — NOVINKA / 18

Jak rozumět české národní identitě — NOVINKA / 19

Jak se žilo a pracovalo v 19. a 20. století v českých zemích — 2. ročník / 20

Každodenní život starých Egyptanů — Ikony starého Egypta — 2. ročník / 22

Konverzační jazykový kurz — Francouzština pro seniory / 23

Konverzační jazykový kurz — Němčina pro seniory / 24

Lidé v pohybu — Fenomén migrace v naší společnosti — 2. ročník / 25

Mezi rudou hvězdou a tryzubem — Ukrajinské 20. a 21. století — NOVINKA / 27

Poklady českého a evropského výtvarného umění — 1. ročník — OPAKOVÁNÍ / 28

Praktická cvičení z paleografie a historické chronologie pro genealogy
a regionální historiky — pro začátečníky — NOVINKA / 30

Psychologické metody pro život — seminář / 31

Psychologické zajímavosti pro pokročilé — 4. ročník — seminář / 32

Psychologie pro život — 2. ročník / 33

Trénink kognitivních funkcí (také paměti) / 35

Velké postavy antického světa 3b — Řím — NOVINKA / 36

Vybrané kapitoly světových dějin — 2. ročník (1. termín) / 38

Země a lidé — Britské ostrovy v dějinách — 2. ročník (1. termín) 39

Vícesemestrální kurzy — probíhající v zimním i letním semestru / 41

Co nevíme o sociálních problémech I. a II. — NOVINKA / 42

Jihovýchodní Evropa a české souvislosti I. a II. — NOVINKA / 44

Kondiční cvičení pro seniory — teorie a praxe I. a II. / 46

Kapitoly z dějin římské kultury I. a II. — NOVINKA / 47

Kurz českého znakového jazyka I. a II. / 49

Mluvit či nemluvit? I. a II. / 50

Jednosemestrální přednášky a semináře konané pouze v letním semestru / 53

Antická každodennost — Řecko — 1. ročník — NOVINKA / 54

Dějiny umění Latinské Ameriky — Mezoamerika — NOVINKA / 55

Divadlo v čase úzkosti — NOVINKA / 56

Jazykový kurz — Latina pro seniory / 57

Kapitoly z dějin a současnosti českého překladu — NOVINKA / 58

Konverzační jazykový kurz — Angličtina pro seniory / 59

Konverzační jazykový kurz — Ruština pro seniory / 61

Možnosti celoživotního učení a rozvoje člověka z pohledu třetího věku / 63

Praktická cvičení z novověké paleografie pro pokročilé V. / 64

Příběhy ze života / 65

Psychologické hry pro seniory / 66

Psychologické charakteristiky známých osob / 67

Psychologie pro život — 1. ročník / 68

Řečová stránka mezilidské komunikace — NOVINKA / 69

Shakespeare a kultura anglické renesance — NOVINKA / 70

Spisovná norma v současné češtině — NOVINKA / 71

Svatý stolec a kapitoly z vatikánsko-českých vztahů — NOVINKA / 72

Vítejte v první republice! — 1. ročník — NOVINKA / 73

Vybrané kapitoly světových dějin — 2. ročník (2. termín) / 75

Východoslovanský a baltský hrdinský epos — NOVINKA / 76

Zábava, hospodaření a zdraví na síti aneb senior a internet v digitálním věku —
NOVINKA / 77

Země a lidé — Britské ostrovy v dějinách — 2. ročník (2. termín) / 78

ÚVOD

Milé posluchačky, milí posluchači,

s novým rokem 2017 se Vám do ruky dostává zbrusu nový a po grafické stránce velmi povedený katalog Univerzity třetího věku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, jenž Vám zpřehlední rozmanitou nabídku vzdělávacích programů, které jsou pro Vás připraveny v akademickém roce 2017/2018. Každý z Vás si tak může podle svého vkusu a osobního zájmu vybrat z velkého množství nabízených specializovaných přednášek a seminářů právě ty, které Vám přinesou nové poznatky v oblastech, jež jsou pro Vás blízké, či by se dalo říci takřka srdeční záležitostí, nebo právě naopak z mnoha životních důvodů stály či musely stát stranou Vašeho profesního zájmu a Vy si přejete nyní rozšířit si obzory o „neznámá“ témata či dokonce vědní disciplíny.

Je nespochybnitelné a nejnovější výzkumy českých i zahraničních vědců zabývajících se edukací seniorů potvrzují, že vzdělávací aktivity ve vyšším věku představují důležitý faktor vedoucí ke zlepšení a zkvalitnění života seniorů. Na jedné straně celoživotní vzdělávání rozšiřuje znalosti, dovednosti a kompetence absolventů, na straně druhé nelze opomenout, že výraznou měrou přispívá i k upevnění jejich duševního a fyzického zdraví. Pravidelná setkání a komunikace posluchačů a posluchaček mezi sebou a s vyučujícími nejen že napomáhají předcházet pocitům sociální izolace a osamocení, ale rovněž přispívají k udržení intelektu na vysoké úrovni, což je dnes potřebné i k tomu, aby bylo možné porozumět moderní době. Vzdělávací kurzy Univerzity třetího věku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy jsou proto vytvářeny s výraznou tematickou pestrostí, aby si z nich mohli vybrat všichni zájemci, kteří ve vyšším věku zamýšlejí „načerpát“ nové poznatky a zpestřit si přednáškami a semináři zpravidla páteční den.

V akademickém roce 2017/2018 připravilo Centrum dalšího vzdělávání Filozofické fakulty Univerzity Karlovy rozmanitou nabídku vzdělávacích kurzů. Posluchači si tak mohou vybírat z jazykových kurzů a přednášek zaměřených na české, světové, hospodářské a sociální dějiny nebo na oblast Balkánu, východní a západní Evropy, Latinské Ameriky či Středomoří. Přirozeně nelze opomenout ani nabídku přednášek a seminářů z oblasti andragogiky, hudby, psychologie, lingvistiky nebo etnologie.

Přeji Vám, abyste si z katalogu zvolili přednášky a semináře, které zaujmou a obohatí Váš současný život a umožní Vám strávit „podzim života“ aktivně ve vysokoškolském prostředí.

PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.
Garant U3V na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

JEDNOSEMESTRÁLNÍ PŘEDNÁŠKY A SEMINÁŘE KONANÉ POUZE V ZIMNÍM SEMESTRU

Název programu	Katedra/ústav FF UK
Aktivní a úspěšné stárnutí (OPAKOVÁNÍ)	Katedra andragogiky a personálního řízení
Antické památky na seznamu světového dědictví UNESCO (NOVINKA)	Centrum dalšího vzdělávání
Archeologie a poznávání středověké společnosti (NOVINKA)	Ústav pro archeologii
Bezpečně a užitečně na síti aneb senior a internet v digitálním věku (NOVINKA)	Ústav informačních studií a knihovnictví
Civilizace a národy starověkého Středomoří — 2. ročník	Ústav pro klasickou archeologii
Co přináší sám život (NOVINKA)	Centrum dalšího vzdělávání
Dějiny umění Latinské Ameriky — Andy (NOVINKA)	Středisko ibero-amerických studií
Dětství a škola v proměnách času (NOVINKA)	Katedra pedagogiky
Hudba na evropských dvorech světských a církevních panovníků a velmožů — 2. ročník	Ústav hudební vědy
Jak poslouchat vážnou hudbu II. (NOVINKA)	Centrum dalšího vzdělávání
Jak rozumět české národní identitě (NOVINKA)	Ústav etnologie
Jak se žilo a pracovalo v 19. a 20. století v českých zemích — 2. ročník	Ústav hospodářských a sociálních dějin
Každodenní život starých Egypťanů — Ikony starého Egypta — 2. ročník	Český egyptologický ústav
Konverzační jazykový kurz — Francouzština pro seniory	Jazykové centrum
Konverzační jazykový kurz — Němčina pro seniory	Jazykové centrum
Lidé v pohybu — Fenomén migrace v naší společnosti — 2. ročník	Ústav českých dějin
Mezi rudou hvězdou a tryzubem — Ukrajinské 20. a 21. století (NOVINKA)	Ústav východoevropských studií
Poklady českého a evropského výtvarného umění — 1. ročník (OPAKOVÁNÍ)	Ústav pro dějiny umění
Praktická cvičení z paleografie a historické chronologie pro genealogy a regionální historiky — pro začátečníky (NOVINKA)	Katedra pomocných věd historických a archivního studia
Psychologické metody pro život — seminář	Centrum dalšího vzdělávání
Psychologické zajímavosti pro pokročilé — 4. ročník — seminář	Centrum dalšího vzdělávání
Psychologie pro život — 2. ročník	Katedra psychologie
Trénink kognitivních funkcí (také paměti)	Centrum dalšího vzdělávání
Velké postavy antického světa 3b — Řím (NOVINKA)	Ústav řeckých a latinských studií
Vybrané kapitoly světových dějin — 2. ročník (1. termín)	Ústav světových dějin
Země a lidé — Britské ostrovy v dějinách — 2. ročník (1. termín)	Ústav světových dějin

AKTIVNÍ A ÚSPĚŠNÉ STÁRNUTÍ

Odborný garant: Katedra andragogiky a personálního řízení FF UK
(PhDr. Michal Šerák, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Cílem kurzu je seznámení se sociálními, kulturními, ekonomickými a politickými souvislostmi stárnutí české populace. Analyzována bude problematika tzv. ageismu (diskriminace na základě věku) a stereotypizace starších dospělých, přípravy na stárání nebo tzv. „stříbrné ekonomiky“. Zvláštní pozornost bude věnována možnostem a bariérám vzdělávání a učení (se) v seniorském věku. Absolvování kurzu by mělo přispět ke komplexnímu porozumění všem relevantním kontextům stárnoucí společnosti a v neposlední řadě umožnit posluchačům zkvalitnit proces vlastního učení se.

Osnova přednášek:

- Stárnutí a stárání v optice vědy
- Stárnutí obyvatel ČR — Příčiny a prognózy
- Postavení seniorů v moderní společnosti, stříbrná ekonomika
- Příprava na stárání jako celoživotní proces
- Možnosti a bariéry vzdělávání ve třetím věku
- Fyzické a psychické stárnutí a jeho vliv na vzdělavatelnost seniorů
- Fáze procesu učení — Osvojování a upevňování
- Zásady efektivního učení se ve třetím věku
- Nabídka vzdělávacích a volnočasových aktivit pro seniory v ČR

Přednášející:

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

ANTICKÉ PAMÁTKY NA SEZNAMU SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (Ing. Ilona Kellerová)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Přednáškový cyklus se zaměří na rozsáhlý soubor antických památek, které jsou na seznamu Světového dědictví UNESCO. Ty budou prezentovány primárně s ohledem na jejich geografickou polohu v současných státech (které je spravují), ale též s ohledem na někdejší římské provincie. Následně tyto památky budou posluchačům přiblíženy z hlediska jejich významu, a to v kontextech někdejšího světa římského i současného.

Osnova přednášek:

- UNESCO a seznam světového dědictví, principy, cíle, antické památky na seznamu
- Řecko I
- Řecko II
- Itálie I
- Itálie II
- Západní Evropa
- Severní Afrika
- Blízký východ a Malá Asie
- Analýza a shrnutí

Přednášející:

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

ARCHEOLOGIE A POZNÁVÁNÍ STŘEDOVĚKÉ SPOLEČNOSTI

Odborný garant: Ústav pro archeologii FF UK (doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Cyklus nabízí vybraná témata z archeologie raného a vrcholného středověku. Jednotlivé přednášky si kladou za cíl seznámit posluchače s různými oblastmi života středověké společnosti a možnostmi archeologie při jejich poznávání.

Osnova přednášek:

- Počátky Slovanů a život nejstarších slovanských komunit
- Velká Morava — Stát nebo náčelnictví?
- Raně středověká Praha a její archeologické poznávání
- Záhada hromadného hrobu bojovníků na hradišti Budeč
- Středověká proměna — Počátky nové dlouhodobé kontinuity
- Formování středověké krajiny
- Město a jeho zázemí
- Komeracionalizace společnosti a prohloubení regionální diverzity
- Život na hranici existence — Zaniklé středověké vsi v extrémně nepříznivých podmínkách

Přednášející:

PhDr. Ivo Štefan, Ph.D.; PhDr. Tomáš Klír, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

BEZPEČNĚ A UŽITEČNĚ NA SÍTI ANEB SENIOR A INTERNET V DIGITÁLNÍM VĚKU

Odborný garant: Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK
(PhDr. Radka Římanová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není vhodný pro ty, kteří nikdy nepřišli do kontaktu s počítačem či naopak patří mezi velmi pokročilé uživatele internetových služeb.

Anotace:

Internet už není zdaleka jen doménou mladé generace. Poslední průzkumy nám naopak ukazují, že se stává nedílnou součástí každodenního života seniorů. Kurz je určen pro ty, kteří necítí ostych z počítače. Používají email, čtou zprávy na „svých webových stránkách“ a mají chuť se dozvědět o možnostech dalších služeb, ale i zákulisí internetu. Přednáškové bloky jsou vytvořeny na základě výzkumu digitálních kompetencí seniorů, který provedl Ústav informačních studií a knihovnictví v roce 2016. Přednášky jsou vždy doplněny praktickým cvičením, v rámci kterého bude možné v klidu s lektorem vyzkoušet probranou látku.

Osnova přednášek:

- Úvod do kurzu. Digitální kompetence jako prostředek překonání digitální propasti
- Lži, pravdy a polopravdy na internetu aneb čemu můžeme (a nemusíme) věřit
- Bezpečně i na internetu aneb hlavní nebezpečí pro seniory
- Co je to dobrý UX design aneb příjemné uživatelské prostředí?
- Občan-senior a elektronická státní správa
- Místní samosprávy na internetu a jejich služby pro seniory

Přednášející:

PhDr. Helena Lipková, Ph.D.; PhDr. Radka Římanová, Ph.D.;
PhDr. Adéla Jarolímková, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný kvíz na počítači.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

CIVILIZACE A NÁRODY STAROVĚKÉHO STŘEDOMOŘÍ — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav pro klasickou archeologii FF UK (PhDr. Ladislav Stančo, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Civilizace a národy starověkého Středomoří z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Dvouletý vzdělávací program, který je organizován ve dvou přednáškových cyklech, představí vybrané národy starověkého Středomoří a jejich materiální kulturu. Výběr je cílen tak, aby pokryl nejzajímavější kulturní okruhy dané oblasti, převažují ovšem ty, jimž se typicky věnuje sama klasická archeologie. Program je rozdělen geograficky na západní a východní Středomoří. Posluchači se dozvědí základní poznatky o historii, architektuře, umění i ostatní materiální kultuře těchto středomořských národů.

Osnova přednášek:

Druhý ročník — západní Středomoří

- Kultury Malty a Sardinie
- Etruskové
- Latinové
- Římané za republiky
- Římané za císařství
- Punové
- Keltové
- Iberové
- Germáni

Přednášející:

doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.; PhDr. Pavel Titz, Ph.D.; Mgr. Jan Kysela, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečná písemná práce v rozsahu 10 stran textu.

Inspirace k volbě tématu závěrečné práce/eseje:

Etruské nástěnné malířství, Keltské umění, Kartágo — historie, archeologie, Nuragická kultura, Nejstarší Řím a Latium, Umění Iberů

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzita třetího věku.

CO PŘINÁŠÍ SÁM ŽIVOT

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK
(Ing. Ilona Kellerová; Mgr. Vladimíra Kalfusová)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Odborné přednášky z oblasti medicíny, práva, ekonomiky a sociálních věcí jsou zaměřeny praktickým směrem k usnadnění života seniorů. Cílem je zároveň napomoci, na základě získaných odborných informací, aktivnímu zapojení seniorů do současného společenského dění, plného probíhajících změn.

Osnova přednášek:

- Častá dermatologická onemocnění a jejich léčba
- Freud a současná medicína
- Komunikace s přihlédnutím ke komunikaci v medicíně
- Trendy a možnosti současné plastické chirurgie
- Nové metody a přístupy v rehabilitační a fyzikální medicíně
- Zdravotní rizika stresu
- Důchodové pojištění a důchodový systém
- Finanční gramotnost nevšední, originální a zábavnou formou
- Bydlení seniorů a možná úskalí

Přednášející:

prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, přednosta dermatologické kliniky FN KV;
prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych., ředitel Národního ústavu duševního zdraví;
prof. MUDr. Pavel Pavko, DrSc., přednosta III. chirurgické kliniky 1. LF UK a FN Motol;
doc. MUDr. Andrej Sukop, Ph.D., přednosta Kliniky plastické chirurgie 3. LF UK FN KV;
prim. MUDr. Michaela Tomanová, MBA, ředitelka Odborného rehabilitačního ústavu Brandýs nad Orlicí;

MUDr. Kateřina Cajthamlová, televizní pořad „doktorKA“;
JUDr. Roman Lang, Ph.D., Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR;
Ing. Patrik Nacher, ekonom;
Ing. Milan Taraba, Svaz na ochranu nájemníků

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

DĚJINY UMĚNÍ LATINSKÉ AMERIKY — ANDY

Odborný garant: Středisko ibero-amerických studií FF UK

(Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Kurz se zabývá dějinami umění Latinské Ameriky. Konkrétně je věnován andskému geografickému a kulturnímu areálu, který se nachází na území centrálních And, kde se rozvinuly nejvýznamnější předkolumbovské kultury Jižní Ameriky (Inkové). Posluchači se v jeho průběhu seznámí s uměním And, poznají jeho hlavní charakteristiky, jakož i významné kultury a naleziště. Dále jim bude představena v Česku dostupná odborná i popularizační literatura zabývající se danou problematikou. Součástí kurzu jsou i výukové materiály.

Osnova přednášek:

- Úvod do problematiky, obecná charakteristika umění And
- Předkeramické období — Kultury Valdivia a Caral, Huaca Prieta
- Počáteční období — Kultura Sechín, Garagay a Kotosh
- Horizont Chavín — Kultury Chavín, Cupisnique a Frias
- První mezidobí — Kultury Vicús, Paracas a Pucará
- Zvláštní případ — Kultury Moche a Nazca
- Horizont Tiahuanaco/Huari
- Druhé mezidobí — Kultury Chimú, Chancay, Chíncha a Lambayeque/Sicán
- Incký horizont

Přednášející:

Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

DĚTSTVÍ A ŠKOLA V PROMĚNÁCH ČASU

Odborný garant: Katedra pedagogiky FF UK (PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Myšlenkovou osnovu semestrálního kurzu katedry pedagogiky představuje tentokrát problematika vývoje chápání dětství a jeho kultivace ve školní instituci. V přednáškách si chceme položit následující otázky: Bylo dětství vždy chápáno tak jako dnes? Vztahoval se člověk antického, středověkého a raně novověkého světa k dítěti podobně, jako se k němu vztahujeme my? Bylo dětství vždy chápáno jako specifické období vývoje člověka, nebo se dítě bralo jen jako „malý dospělý“? Jaké edukační možnosti měly v minulosti děti zdravotně postižené? Bylo posílání školy, jak ho známe z ještě nedávné historie, srovnatelné s posláním školy současné? Dnes je dětství zcela jistě výchozí hodnotou veškerého pedagogického působení — 20. století bylo v pedagogické teorii nazváno „stoletím dítěte“. Nově však stojíme před otázkou, zda výdobytky civilizace, které umožnily objevit hodnotu dětství, humanizovaly výchovu a rozvinuly paletu vzdělávacích možností, nepředstavují zároveň paradoxně formu ohrožení dítěte — zejména pokud jde o fenomény digitalizace a virtualizace prosazující se v poznávacích a komunikačních procesech. Společensky jistě velmi žádoucí pokrok vědy a techniky proměnil i svět školního vzdělávání. Usilujeme-li dnes o přiblížení školy životu, na nějž se děti mají připravit, ptáme se, na co se vlastně zaměřit, abychom dítě učinili způsobilým úspěšně v životě zakotvit a zároveň ho uchránili před nástrahami, jež souvisejí s technologickými výdobytky moderního světa.

Osnova přednášek:

- K otázce interpretace a mytologizace dětského světa
- Kdy a proč se přestalo „vychovávat“?
- Dětství a vzdělání v době technologizace společnosti
- Vývoj v oblasti modernizace výuky — Od obrazu k virtuální realitě
- Vztahy mezi dětmi při učení a proměna výuky v posledních desetiletích
- Průřezová témata jako jeden z rysů moderní školy
- Jazykové kompetence u dětí ve společensko-historickém kontextu
- Práce s dětmi se zdravotním postižením dříve a dnes
- Závěrečné setkání s diskusí

Přednášející:

PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.; PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.; Mgr. Markéta Plezová;
doc. PhDr. Jaroslav Kořál; doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc.; doc. PhDr. Josef Valenta, CSc.;
PhDr. Hana Krykorková, CSc.; Mgr. Martina Švandová, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

HUDBA NA EVROPSKÝCH DVORECH SVĚTSKÝCH A CÍRKEVNÍCH PANOVNÍKŮ A VELMOŽŮ — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav hudební vědy FF UK
(prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Hudba na evropských dvorech světských a církevních panovníků a velmožů z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Druhý ročník přednáškového cyklu z dějin evropské hudby navazuje chronologicky na přednášky z akademického roku 2016/2017 a zabývá se vybranými kapitolami z dějin evropské hudby 17.–19. století. Podobně jako v prvním ročníku podává průřez dějinami evropské hudby uvedeného historického období z poněkud jiného pohledu, než bývá obvyklé. V centru pozornosti nestojí pouze velcí skladatelé a jejich životní a umělecké osudy, ale především také jejich významní podporovatelé a mecenáši, kteří v řadě případů iniciovali a umožnili vznik jedinečných uměleckých děl. Ukazuje se, že až do 19. století byli hlavními podporovateli a sponzory hudby a umění světské a církevní panovníci a velmožové. Náš kurz se proto soustředí právě na ně a zároveň představí a přiblíží vybrané hudebníky, kteří působili pod jejich patronací a těžili z ní.

Osnova přednášek:

- Claudio Monteverdi (1567–1643) ve službách vévody Vinzenzo I. Gonzagy v Mantově
- Hudba na dvoře krále Ludvíka XIV. Bourbona (1638–1715)
- Císař Leopold I. Habsburský (1640–1705) a hudba
- Hudba v době vlády císaře Karla VI. Habsburského (1685–1740)
- Karl Theodor, kurfiřt falcký a bavorský (1724–1799) a hudebníci v jeho rezidenci v Mannheimu — Johann Stamitz (Jan Václav Stamic, 1717–1757) a další
- Joseph Haydn (1732–1809) ve službách knížete Nikolause I. Esterházyho (1714–1790)
- Císař Josef II. Habsburský (1741–1790) a jeho vztah k hudbě a hudebníkům
- Ludwig van Beethoven (1770–1827) a jeho aristokratičtí mecenáši — kníže Karl Lichnowsky, kníže Joseph Lobkowitz, kníže Ferdinand Kinsky, arcivévoda Rudolf Habsburský a další
- Ferdinand V. Dobrotivý (1793–1875), František Josef I. Habsburský (1830–1916) a jejich vztahy k hudbě a hudebníkům v Čechách

Přednášející:

doc. PhDr. David Eben, Ph.D.; prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.;
PhDr. Lenka Hlávková, Ph.D.; Mgr. Marc Niubo, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

JAK POSLOUCHAT VÁŽNOU HUDBU II.

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (Ing. Ilona Kellerová)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

V pokračování cyklu „Jak poslouchat vážnou hudbu“ budeme postupně zkoumat hlavní slohová období hudebního vývoje a pozorovat, jaké hudebně výrazové prostředky slohům vévodily. Poznáme nejvýznamnější skladby a budeme sledovat, jak se významné hudební formy a formové typy proměňovaly v průběhu staletí.

Osnova přednášek:

- Vývoj, regrese a pokrok v hudbě
- Posloucháme renesanci
- Posloucháme baroko
- Posloucháme klasicismus
- Sonátová forma
- Posloucháme romantismus
- Posloucháme hudbu 20. století
- Posloucháme soudobou hudbu
- Rekapitulace

Přednášející:

Mgr. Lukáš Hurník, Ph.D., šéfproducent, Český rozhlas

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

JAK ROZUMĚT ČESKÉ NÁRODNÍ IDENTITĚ

Odborný garant: Ústav etnologie FF UK (Mgr. Petra Lupták Burzová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na možnosti uchopení problematiky české národní identity z pozic sociální a kulturní antropologie, etnologie a folkloristiky. Posluchač bude seznámen s hlavními výsledky bádání, klíčovými koncepty, teoriemi a problémy na poli studia nacionalismu a sociální identifikace, které umožní komplexní porozumění české národní identitě v historických souvislostech.

Osnova přednášek:

- Co je identita a jak ji vědci zkoumají
- Česká národní identita optikou teorie nacionalismu
- Národní identita v zrcadle kulturní antropologie
- Folklor jako součást moderní české kultury
- Česká národní identita a projevy lidového umění
- Česká národní identita a reflexe ženské otázky v 19. století
- Národní slavnosti v minulosti a dnes
- Česká národní identita za hranicemi — krajané
- České vystěholectví do USA v 19. století

Přednášející:

doc. PhDr. Marek Jakoubek, Ph.D. et Ph.D.; PhDr. Petr Janeček, Ph.D.;
PhDr. Barbora Půtová Ph.D. et Ph.D.; doc. PhDr. Václav Soukup, Ph.D.;
prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc.; PhDr. Karel Šima, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

JAK SE ŽILO A PRACOVALO V 19. A 20. STOLETÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK
(prof. PhDr. Drahomír Jančík, CSc.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Jak se žilo a pracovalo v 19. a 20. století v českých zemích z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Program mapuje vybrané stěžejní faktory, které v daném časovém období ovlivňovaly kvalitu života obyvatelstva českých zemí. Dokumentuje čas práce, starosti všedního dne i čas odpočinku. Hlavní pozornost věnuje člověku jako aktéru ve veřejném prostoru, současně se dotýká problematiky prosazování tzv. společenského (veřejného, státního) zájmu proti zájmům individuálním. V neposlední řadě přispívá k objasnění místa kolektivní paměti v transferu životních zkušeností, resp. manipulace s nimi.

Osnova přednášek:

- „Jak Pražané nakupovali“ aneb každodenní život v Praze na přelomu 19. a 20. století
- Ministrem za monarchie a první republiky (životní cesta vysokého státního úředníka: Otakar Trnka, Josef Hůla a František Weyr)
- Cestování k „českému“ moři na Jadran
- Jak se podnikalo v časech první republiky
- Jak se mezi válkami žilo, když se „nepracovalo“ — Systém a efektivita sociálních dávek za první republiky
- Život, práce, vzpomínání — Budování pocitu občanské a národní sounáležitosti
- Obraz života a práce v českém filmu 1945–1960
- Nový domov v pohraničí — Každodennost ustavování pohraniční společnosti a diktatury KSČ 1945–1956
- Násilí v pozdně socialistickém Československu (1968–1969) — Podoby konsolidace a společenská kritika

Přednášející:

Mgr. Marcela Starcová, Ph.D.; prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.;
doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.; Mgr. Barbora Štolleová, Ph.D.;
doc. PhDr. et JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.; Mgr. Bohumír Bernášek;
Mgr. Lucie Dušková; PhDr. Jaromír Mrňka; doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

KAŽDODENNÍ ŽIVOT STARÝCH EGYPTANŮ — IKONY STARÉHO EGYPTA — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Český egyptologický ústav FF UK (doc. Mgr. Jiří Janák, Th.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Každodenní život starých Egyptanů z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

V jednotlivých přednáškách budou moci posluchači kurzu načerpat informace o klíčových artefaktech staroegyptské civilizace. Jejich přiblížením, rozbořením a zasazením do historického kontextu získají přehled nejen o mistrovských dílech egyptského umění a kultury, ale také o zásadách egyptského myšlení, ideologie, náboženství, písemnictví a politiky.

Osnova přednášek:

- Narmerova paleta
- Pyramidy v Gíze
- Texty pyramid a Texty rakví
- Povídka o Sinuhetovi
- Memnónovy kolosy
- Tutanchamonova zlatá maska
- Izraelská stéla
- Serapeum
- Rosettská deska

Přednášející:

Lektorský kolektiv Českého egyptologického ústavu FF UK.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

KONVERZAČNÍ JAZYKOVÝ KURZ — FRANCOUZŠTINA PRO SENIORY

Odborný garant: Jazykové centrum FF UK (PhDr. Libuše Drnková)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není určen pro úplné začátečníky, předpokládá se základní konverzační úroveň — viz níže uvedený popis předpokládané úrovně.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Popis předpokládané úrovně:

Kurz je určen zájemcům z řad seniorů, kteří již ovládají základní gramatická pravidla a potřebují se naučit vyjadřovat v běžných situacích. Rozumějí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají (rodina, nákupy, bydlení, zaměstnání). Dokážou komunikovat prostřednictvím jednoduchých úloh, jež vyžadují přímou výměnu informací o běžných skutečnostech. Mají základní jazykový repertoár, který jim umožňuje, aby se vyjadřovali v rámci každodenních předvídatelných situací jednoduchou formou.

Anotace:

Kurz je zaměřen na rozvoj produktivních i receptivních jazykových dovedností seniorů, porozumění psanému nebo vyslechnutému testu, samostatný ústní projev (monolog i dialog) s cílem zopakovat si, upevnit a rozvíjet slovní zásobu a gramatiku tak, aby byl posluchač po absolvování kurzu schopen komunikovat ve francouzštině v běžných situacích. Důraz je též kladen na rozvoj interkulturní kompetence. Široce definovaná témata jsou modifikována podle konkrétních potřeb, zájmů a preferencí posluchačů.

Osnova přednášek:

- Présentations
- Cinéma et littérature
- Fait divers
- Gastronomie
- Fêtes et traditions

Přednášející:

PhDr. Dana Slabochová, CSc.; Mgr. Eva Popelková

Forma ukončení: Závěrečný písemný test (je součástí posledního semináře).

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

KONVERZAČNÍ JAZYKOVÝ KURZ — NĚMČINA PRO SENIORY

Odborný garant: Jazykové centrum FF UK (PhDr. Libuše Drnková)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není určen pro úplné začátečníky, předpokládá se základní konverzační úroveň — viz níže uvedený popis předpokládané úrovně.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Popis předpokládané úrovně:

Kurz je určen zájemcům z řad seniorů, kteří již ovládají základní gramatiku a potřebují se naučit vyjadřovat v běžných situacích. Rozumějí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají (rodina, zaměstnání, životní styl). Dokážou komunikovat prostřednictvím jednoduchých úloh, jež vyžadují přímou výměnu informací o běžných skutečnostech. Umí používat základní typy vět a komunikovat o sobě a jiných lidech, o tom, co dělají, o záležitostech týkajících se jejich nejnaléhavějších potřeb. Mají základní jazykový repertoár, který jim umožňuje, aby se vyjadřovali v rámci každodenních předvídatelných situací jednoduchou formou.

Anotace:

Kurz je zaměřen na rozvoj produktivních i receptivních jazykových dovedností seniorů, porozumění psanému nebo vyslechnutému textu, samostatný ústní projev (monolog i dialog) s cílem zopakovat si, upevnit a rozvíjet slovní zásobu a gramatiku tak, aby byl posluchač po absolvování kurzu schopen komunikovat v němčině v běžných situacích. Důraz je též kladen na rozvoj interkulturní kompetence. Široce definovaná témata jsou modifikována podle konkrétních potřeb, zájmů a preferencí zúčastněných.

Osnova přednášek:

— Beziehungen	— Ernährung und Kulinarisches
— Weltkulturerbe	— Gelebte Geschichte, Test
— An der Uni	

Přednášející:

PhDr. Libuše Drnková; Mag. Hedvika Blahníková

Forma ukončení: Závěrečný písemný test (je součástí posledního semináře).

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

LIDÉ V POHYBU — FENOMÉN MIGRACE V NAŠÍ SPOLEČNOSTI — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav českých dějin FF UK
(doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Lidé v pohybu — Fenomén migrace v naší společnosti z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Cyklos přednášek má za cíl představit posluchačům historické aspekty jevu, který se zdá být v současnosti navýsost aktuální, a sice problematiky migrace, emigrace, imigrace, cizinců a cestování, poznávání jinakosti, konfrontace s jinakostí. Přednášky jsou řazeny chronologicky, začínají ve středověku a pokračují až do 20. století, mezníkem je rok 1989. Budou si všímat jak prostředí českého, tak středoevropského, mnohdy překročí tento rámec, a to v podstatě na všechny světové strany i mimo evropský kontinent. Posluchači budou sledovat přesuny českého obyvatelstva, resp. obyvatelstva Čech, ale také přesuny a migrace v širším slova smyslu a přesto se dotýkající našeho území a naší minulosti, a to jak v rovině konkrétní, tak symbolické. V průřezovém kurzu se představí především interní pracovníci ÚČD FF UK, přizváni ke spolupráci byli i někteří další kolegové, kteří se této problematice speciálně věnují.

Osnova přednášek:

- „Tam za mořem je Amerika“ — Emigrační vlna z českých zemí po revoluci 1848
- Obrazy hranic v české kultuře
- Češi v Rusku do revoluce 1917
- „Do emigrace a v emigraci“ — Exil za 2. světové války ve Velké Británii
- Transfery německých dětí v rámci projektu Kinderlandverschickung — Ochrana, výchova a konstrukce bezpečnosti v Protektorátu Čechy a Morava
- Návraty do Československa po druhé světové válce — Repatriace a reemigrace / repatriace vs. reemigrace
- Migrace z Československa v letech 1945–1968
- O dětech v pohybu — Možnosti školní výchovy romských dětí v padesátých letech 20. století
- Emigrace jako forma protestu — Exil a emigrace 1968–1989

Přednášející:

doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.; Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.;
prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.; doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D.;
PhDr. Pavel Horák, Ph.D.; Mgr. Jana Kasíková; prof. PhDr. Eduard Maur, CSc.;
prof. PhDr. Martin Nejedlý, Dr.; doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.;

PhDr. Jan Randák, Ph.D.; doc. Mgr. Marie Šedivá Koldinská, Ph.D.;
prof. PhDr. Ivan Šedivý, Ph.D.; PhDr. Radka Šustrová;
doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph.D.; PhDr. Tomáš Vilímek, Ph.D.;
PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.; PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

MEZI RUDOU HVĚZDOU A TRYZUBEM — UKRAJINSKÉ 20. A 21. STOLETÍ

Odborný garant: Ústav východoevropských studií FF UK
(PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Přednáškový cyklus si klade za cíl seznámit posluchače s politickými a kulturními dějinami ukrajinského historického a etnického prostoru od počátku 20. století do současnosti. V první části kurzu se zaměříme na ukrajinskou otázku v prvních desetiletích 20. století, situaci ukrajinských zemí včetně Zakarpatí v meziválečném období a za druhé světové války i na složité politické a společenské dějiny Ukrajiny v rámci Sovětského svazu po roce 1945. Zvláštní pozornost se soustředí na úlohu pojetí hladomoru let 1932–1933 a tzv. banderovců při formování ukrajinského národního vědomí. Následující přednáškový blok bude věnován vývoji samostatné Ukrajiny po roce 1991 včetně krymské krize a války na východě země. Kurz uzavřou přednášky mapující klíčové osobnosti a díla ukrajinské literatury 20. století i nejaktuálnější kulturní dění na Ukrajině. Předmět je koncipován tak, aby jeho absolvent získal základní přehled o proměnách Ukrajiny tohoto a minulého století. Všem zájemcům o dění ve východní Evropě pomůže porozumět utváření moderní ukrajinské identity i dramatickým událostem na Ukrajině posledních let a jejich historickým kořenům.

Osnova přednášek:

- Rozdělená Ukrajina mezi světovými válkami (1914/18–1939/41)
- Druhá světová válka a sovětská Ukrajina (1941–1991)
- Hladomor, banderovci a ukrajinský nacionalismus
- Rozpad SSSR a první roky nezávislosti (1991–2004)
- Od Oranžové revoluce (2004) k Majdanu (2014)
- Současná Ukrajina a její problémy
- Krymská krize a válka na východě Ukrajiny
- Ukrajinská literatura 20. století
- Kulturní život současné Ukrajiny

Přednášející:

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.; PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.;
Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D.; Mgr. Halyna Babak

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

POKLADY ČESKÉHO A EVROPSKÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ — 1. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav pro dějiny umění FF UK (Ing. Petr Macek, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky (2. ročník v akademickém roce 2018/2019)

Anotace:

Umění na území Čech, Moravy a Slezska vždy bylo integrální součástí evropského prostoru. Pro pochopení všech podstatných souvislostí — vzájemného ovlivňování i vymezování — je nutné sledovat základní trendy a umělecké směry, které určovaly charakteristické projevy i proměny v chápání umělecké tvorby. Mimo určujících oblastí, jakou je Itálie a pro nás později i Rakousko, je třeba uvést některá fakta spojená zejména s Francií, dále pak Anglií či Německem.

I když se tvorba na území historických Čech rozvíjela v kontextu evropského umění, reagovala současně na vnější podněty mnohdy osobitě. V několika etapách dokonce stála v popředí dobových uměleckých snah. Výběrové přednášky věnované architektuře, sochařství i malířství se zaměří na obecnější charakteristiku tvorby v kulturně historickém kontextu a její podstatné rysy. Hlavní pozornost bude věnována nejvýraznějším úsekům z dějin umění, ze kterých je nutno zmínit především umění gotické, barokní a v neposlední řadě i výtvarné snažení počátku 20. století.

Osnova přednášek:

- Iluminované rukopisy
- Česká gotická nástěnná malba 14. století
- Středověké sochařství
- Česká renesance
- Barokní architektura v Čechách
- Pozdní baroko a klasicismus
- Umění 19. století
- Česká secese
- Památková péče a stavebně historický průzkum

Přednášející:

PhDr. Jana Hana Hlaváčková; prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.;

PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.; doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, Ph.D.;

Ing. Petr Macek, Ph.D.; PhDr. Richard Biegel, Ph.D.; prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.;

prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.; Ing. Petr Macek, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečná písemná práce v rozsahu deseti stran textu v závěru 2. ročníku.

Inspirace k volbě tématu závěrečné práce/eseje:

Písemnou práci/esej je možné zpracovat více způsoby. Doporučujeme vybrat a popsat konkrétní umělecké dílo blízké zpracovateli a po shromáždění relevantní literatury je pak zařadit do širšího kontextu. Současně je možné reagovat na vybranou teoretickou práci či zásadnější uměnovědný článek. Práci lze pojmut i v rámci obecnějších dějin kultury a historie. Další oblastí je památková péče. Zde je možné zamýšlet se nad přístupem k významným památkám, případně zhodnotit realizované památkové akce. Autor se může zamýšlet i nad obecnějším vztahem k historickému dědictví a jeho ochraně.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ Z PALEOGRAFIE A HISTORICKÉ CHRONOLOGIE PRO GENEALOGY A REGIONÁLNÍ HISTORIKY — PRO ZAČÁTEČNÍKY

Odborný garant: Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK
(doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Určeno výhradně absolventům kurzu Jedinec — rodina — společnost; obývaný prostor. (Úvod k regionálním a osobním dějinám).

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Cílem semináře je osvojit si základní znalosti praktického čtení paleografických textů — jazykově českých, německých a latinských, na příkladu různých typů především diplomatického materiálu, s nímž se setkává badatel zabývající se o osobní a regionální dějiny při práci v archivu či na internetu (pracuje-li s digitalizovanými písemnými prameny).

Osnova přednášek:

1.–9. Praktické čtení paleografických textů, rozbor ukázek z oblasti osobních a regionálních dějin (spojeno s převodem dat na současný způsob datování).

Přednášející:

doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.; PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.;
PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.

Forma ukončení: Praktický přepis paleografické ukázky a převod datace na současný způsob datování.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGICKÉ METODY PRO ŽIVOT

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Specializovaný seminář, jehož cílem je seznámit posluchače s některými psychologickými metodami, např. z oblasti psychologie osobnosti či sociální psychologie, které pomáhají lépe chápat duševní život člověka.

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI PRO POKROČILÉ — 4. ROČNÍK

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK
(PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Seminář je určen výhradně absolventům semináře Psychologické zajímavosti 1.–3. ročník.

Anotace:

Specializovaný seminář, který předpokládá aktivní zapojení posluchačů do práce na jednotlivých tématech. Posluchači budou (po konzultaci s lektorem) prezentovat doma připravené domácí úkoly na předem domluvená témata. Je také možné zvolit si vlastní témata, která jsou v centru zájmu posluchačů.

Osnova přednášek:

- Moje místo v rodině
- Psychologický profil — temperament
- Rodinná terapie — Satirová
- Hlubinná psychologie — psychoanalýza
- Význam otce, dědečka ve výchově dětí
- Komunikace — transakční analýza
- Struktura osobnosti
- Politická psychologie
- Psychologie moci
- Psychologie barev
- Psychologie hudby

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGIE PRO ŽIVOT — 2. ROČNÍK

Odborný garant: Katedra psychologie FF UK
(doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Psychologie pro život z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Pokračující cyklus přednášek nabízí vybrané poznatky z moderní psychologie a jejích aplikací z rozmanitých oblastí pro zvládání nároků běžného dne v životě člověka. Přednášky podporují rozšíření psychologického pohledu na svět, přispívají k porozumění fungování člověka v něm a poskytují poznatky ke zvládání nároků každého dne v oblasti rodinných, přátelských i obecně mezilidských vztahů a informace k orientaci ve vybraných oblastech společenské praxe a svého místa v současném světě.

Osnova přednášek:

- Psychologie štěstí v seniorském věku
- Jídlo, nadváha, obezita a zdravý životní styl
- Lež v mezilidských vztazích
- Psychologie spotřebního chování
- Co to jsou a kde se berou psychosomatické obtíže?
- Prarodiče a vnoučata
- Asertivní dovednosti v mezilidských vztazích seniorů
- Lidská sexualita
- Svědkové a oběti trestných činů

Náhradní témata:

- Moudrost a humor v životě člověka
- Možnosti podpory vývoje dětí
- Svědkové a oběti trestných činů
- Jaké otázky řeší ekonomická psychologie?
- Mediální psychologie jako aktuální téma

Přednášející:

doc. PhDr. MUDr. Mgr. Radvan Bahbouh, Ph.D.; PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.;
PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.; PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.;
PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.; PhDr. Václav Mertin; doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc.;
prof. PhDr. Jiří Šípek, CSc. Ph.D.; PhDr. Michala Škrábová, Ph.D.;
prof. PhDr. Alena Vališová, CSc.; prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D. DrSc.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

TRÉNINK KOGNITIVNÍCH FUNKCÍ (TAKÉ PAMĚTI)

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Seminář je určen nejen posluchačům U3V, kteří se zajímají o psychologii, ale také těm, kteří chtějí zlepšovat své osobnostní vlastnosti. Jde o specializovaný seminář, který předpokládá aktivní zapojení posluchačů do práce na jednotlivých tématech. V průběhu seminářů se budou cvičit jednotlivé poznávací funkce, které podmiňují kvalitní paměť. Zaměříme se na různé druhy paměti — slovní i číselnou, sluchovou i zrakovou apod. Cvičí se také pohotovost a tvořivost.

Osnova přednášek:

- Rozvoj představivosti
- Zpřesnění percepce
- Číselná paměť
- Mechanická paměť
- Logická paměť
- Sluchová paměť
- Zraková paměť
- Koncentrace
- Pohotovost

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Doporučená literatura:

TIEFENBACHER, Angelika, *Trénink paměti*, Praha, GRADA, 2009

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

VELKÉ POSTAVY ANTICKÉHO SVĚTA 3B — ŘÍM

Odborný garant: Ústav řeckých a latinských studií FF UK
(Mgr. Sylva Fisherová, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Velké postavy antického světa 3a — Řecko z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Cyklus navazuje na předcházející podobně koncipovaný kurz a zaměřuje se na další významné postavy řeckých antických politických dějin, literatury, dramatu, filozofie, náboženství i vědy. Jde o osobnosti, které se výrazně zapsaly nejen do dějin antiky, ale do dějin evropské vzdělanosti vůbec. Výběr zahrnuje osobnosti od nejstarších období až po poslední staletí antiky. Posluchači se seznámí s jejich životními osudy, činností i odkazem. Dozví se, jak je hodnotili jejich současníci, jak na ně pohlíží současná věda a také to, jak je vnímali umělci (literární, výtvarní, filmová apod.).

Osnova přednášek:

- Caesar — Vítěz nad republikou i její oběť
- Lucretius aneb jak se zbavit strachu z bohů, smrti a posmrtných trestů
- Catullus — Básník, který pro Římany objevil soukromý život
- Ovidius — „Věčná bude má pověst a jméno mé nezníitelné“
- Nero — Zneuznaný umělec, matkovrah, žhář a pronásledovatel křesťanů.
A čím z toho byl doopravdy?
- Tacitus aneb jak rekonstruovat biografii literáta
- Aurelius Augustinus v osudech západního křesťanství
- Macrobius — Pohanský propagandista, nebo formální křesťan a milovník římských tradic?
- Theodorich — Vládce na rumovišti římské říše, anebo její obnovitel?

Přednášející:

doc. PhDr. Václav Marek, CSc.; Mgr. Michal Ctibor; Mgr. Martin Bažil, Ph.D.;
doc. PhDr. Eva Kuťáková, CSc.; Mgr. Ivan Prchlík, Ph.D.; PhDr. Jan Kalivoda;
Mgr. Ján Bakyta, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečná písemná práce v rozsahu 10 stran textu.

Inspirace k volbě tématu závěrečné práce/eseje:

V závěrečné práci je možné vyjít z hlavních bodů jednotlivých přednášek a z poznatků získaných vlastním studiem doporučené literatury. Po dohodě s přednášejícím je rovněž možné zpracovat čtenářskou (diváckou) reflexi původních děl antických autorů (např. četby historických, filozofických či básnických děl, divadelních představení an-

tických her) nebo moderních zpracování antických námětů, a to z hlediska některého z přednesených témat.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

Odborný garant: Ústav světových dějin FF UK (PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Vybrané kapitoly světových dějin z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na přelomové události světových dějin, které výrazně ovlivnily běh doby, od temného středověku přes novověké období do současnosti. Zahrnuje tedy výklad středověkých, novověkých i moderních dějin z politického, sociálního a kulturního úhlu pohledu. Přednášky jsou zvoleny tak, aby pokryly vybrané momenty světových dějin, které měly větší či menší dopad na historický vývoj až do dnešní doby.

Osnova přednášek:

- 843: Verdunské dělení
- 1155: Korunovace Fridricha Barbarossy
- 1306: Konec Přemyslovců a nástup nových dynastií ve střední Evropě
- 1517: Luther a počátek reformace
- 1871: Německo na cestě ke *kulturkampfu*
- 1947: „O půlnoci přijde svoboda“ — Rozpad Britské Indie
- 1948: Zavraždění Gaitána
- 1952: Smrt Evity Perónové
- 1973: Převrat v Chile

Přednášející:

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Ph.D., Th.D.; Mgr. Anna Košítková;

PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D.; PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

ZEMĚ A LIDÉ — BRITSKÉ OSTROVY V DĚJINÁCH —

2. ROČNÍK (1. TERMÍN)

Odborný garant: Ústav světových dějin FF UK (PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Země a lidé — Americký kontinent v dějinách z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na významné události spojené s dějinami Britských ostrovů od raného středověku, přes anglo-francouzské soupeření a zlatý tudorovský věk až do časů přelomových událostí 20. století. Zahrnuje tedy výklad středověkých, novověkých i moderních dějin z politického, sociálního a kulturního úhlu pohledu. Přednášky jsou zvoleny tak, aby pokryly vybrané významné události z dějin Britských ostrovů.

Osnova přednášek:

- Christianizace Anglie
- Vilém Dobyvatel a normanské období
- Stoletá válka
- Na cestě k vzestupu — Proměny tudorovské Anglie v letech 1485–1553
- Alžbětinský věk
- Irové na cestě k nezávislosti — Od Home Rulu po odchod z Commonwealthu
- Nový Jeruzalém — Budování sociálního státu ve Velké Británii v letech 1941–1951
- Proměny Velké Británie od Macmillana k Thatcherové
- Thatcherismus a New Labour

Přednášející:

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Ph.D., Th.D.; Mgr. Anna Košátková;

PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D.; PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

VÍCESEMESTRÁLNÍ KURZY — PROBÍHAJÍCÍ V ZIMNÍM I LETNÍM SEMESTRU

Název programu	Katedra/ústav FF UK
Co nevíme o sociálních problémech I. a II. (NOVINKA)	Katedra sociální práce
Jihovýchodní Evropa a české souvislosti I. a II. (NOVINKA)	Ústav jihoslovanských a balkanistických studií
Kondiční cvičení pro seniory — teorie a praxe I. a II.	Centrum dalšího vzdělávání
Kapitoly z dějin římské kultury I. a II. (NOVINKA)	Centrum dalšího vzdělávání
Kurz českého znakového jazyka I. a II.	Ústav jazyků a komunikace neslyšících
Mluvit či nemluvit? I. a II.	Centrum dalšího vzdělávání

CO NEVÍME O SOCIÁLNÍCH PROBLÉMECH I. A II.

Odborný garant: Katedra sociální práce FF UK (PhDr. Pavla Kodymová, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Anotace:

Soubor přednášek, jejichž cílem je blíže seznámit posluchače s životem lidí, s nimiž se sociální pracovník ve své praxi setkává (u různých cílových skupin), a s metodami práce s nimi.

Osnova přednášek zimní semestr:

- Co nevíme o povinné solidaritě a nových úkolech sociálního státu v 21. století
- Co nevíme o sociálních pracovnících a jejich profesi I.
- Co nevíme o sociálních pracovnících a jejich profesi II.
- Co nevíme o lidech v krizi
- Co nevíme o lidech v závěrečné fázi života
- Co nevíme o Romech z dob minulých
- Co nevíme o Romech v současnosti
- Co nevíme o psychiatrických pacientech z dob minulých
- Co nevíme o psychiatrických pacientech v současnosti

Osnova přednášek letní semestr:

- Co nevíme o domácích pečujících o závislého člena rodiny
- Co nevíme o pěstounství
- Co nevíme o rozvodu
- Co nevíme o pachatelích a obětech domácího násilí
- Co nevíme o bezdomovcích
- Co nevíme o pachatelích trestných činů
- Co nevíme o vězních
- Co nevíme o možnostech života a svépomoci obyvatel lokality (společenství/komunity) I.
- Co nevíme o možnostech života a svépomoci obyvatel lokality (společenství/komunity) II.

Přednášející:

PhDr. Kateřina Šámalová, PhD.; PhDr. Pavla Kodymová, PhD.;
PhDr. Olina Havránková; PhDr. Daniela Vodáčková; Ing. Petr Víšek;
PhDr. Eva Dragomirecká, PhD.; PhDr. Petr Vojtíšek; PhDr. Hana Pazlarová;
doc. PhDr. Oldřich Matoušek; PhDr. Pavel Pěnkova; PhDr. Ivana Davidová;
prof. JUDr. Helena Válková, CSc.; PhDr. Jaroslava Šťastná, PhD.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

JIHOVÝCHODNÍ EVROPA A ČESKÉ SOUVISLOSTI I. A II.

Odborný garant: Katedra jihoslovanských a balkanistických studií FF UK
(Mgr. Přemysl Vinš)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na realie prostoru jihovýchodní Evropy s důrazem na historické a kulturní kontakty tohoto regionu s českým prostředím. Soubor přednášek z oblasti historie, literatury a kultury poukáže jak na dlouhou tradici kontaktů Čechů s mnoha národy jihovýchodní Evropy, tak i na vazby, které se ve vztahu k některým jiným národům rozvíjejí teprve v poslední době. Posluchač bude seznámen s historickými momenty, osobnostmi či kulturními realitami ze sledované části Evropy, které vstoupily ve známost také v českých zemích, a naopak s výraznými českými stopami na Balkáně.

Osnova přednášek zimní semestr:

- Česko-albánské kontakty do počátku 20. století
- Česko-rumunské vztahy ve 20. století
- Češi ve Slovinsku
- Česko-slovinské vztahy v 19. a 20. století I.
- Počátky českého turismu na Jadranu
- Česko-chorvatské literární kontakty v 19. století
- České kulturní stopy v Bulharsku
- Srbští filmaři a Praha
- Obraz Čecha a českých zemí ve slovinské literatuře

Osnova přednášek letní semestr:

- Česko-albánské vztahy ve 20. století a dnes
- Cesta do Prahy za studiem (chorvatští studenti na Univerzitě Karlově na přelomu 19. a 20. století)
- Rumunská literatura v českých překladech
- Česká literatura v rumunských překladech
- Češi mezi Chorvaty a Srby
- Česko-slovinské vztahy v 19. a 20. století II.
- České zdroje bulharské jazykovědy
- Česká literatura v srbských překladech
- Česko-chorvatské inspirace v malířství (V. Bukovac, J. Čermák, I. Zasche, L. Kuba a další)

Přednášející:

Mgr. Přemysl Vinš; Prof. Hana Gladkova, CSc.; Mgr. et Mgr. Jarmila Horáková, Ph.D.;
PhDr. Milada Nedvědová, Ph.D.; doc. PhDr. Alenka Jensterle-Doležal, CSc.;
Mgr. Helena Stranjik; Mgr. Karel Jirásek, Ph.D.; Mgr. Sandra Vlaine; Andrej Šurla, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. semestru Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzita třetího věku.

KONDIČNÍ CVIČENÍ PRO SENIORY — TEORIE A PRAXE I. A II.

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (Ing. Ilona Kellerová)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Max. počet účastníků je 50 osob.

Podmínka:

Žádáme všechny účastníky kurzu, aby na první hodině předložili lékařské potvrzení, že nemají žádné zdravotní omezení (srdeční vady, těžší oční vady apod.) pro zdravotní cvičení (platnost potvrzení je 2 roky). Zdravotní cvičení není rehabilitace, ale pohybová aktivita vyrovňovací, posilovací a protahovací cviků ve stoji, sedu a lehu s náročnější intenzitou.

Anotace:

Praktické hodiny posilovacích a protahovacích cvičení mají za cíl zlepšení fyzické kondice, svalové pružnosti a psychické pohody. Vyrovnávání svalových dysbalancí se provádí s použitím různého náčiní — overbalů, širokých gum, ručníků, činek apod.

Osnova přednášek:

I. Teorie:

1. Význam fyzické zdatnosti u seniorů
2. Technika dýchání
3. Svalová dysbalance — hyperaktivní a ochabující svalové skupiny
4. Pokyny ke cvičení

II. Praxe:

1. Kondiční posilovací cvičení
2. Protahovací cvičení
3. Dechová cvičení
4. Vyrovnávací cvičení bez náčiní i s použitím overbalů, činek, ručníku, široké gumy
5. Rehabilitační cvičení s tenkou gumou
6. Relaxační cvičení
7. Jednoduché country tance

Lektorka: Mgr. Zdeňka Hrazdírová

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

KAPITOLY Z DĚJIN ŘÍMSKÉ KULTURY I. A II.

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (Ing. Ilona Kellerová)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Anotace:

Přednáškový cyklus bude sledovat vývoj materiální kultury antického Říma od jeho počátků v době železné až po zánik Západořímské říše. Jakkoliv se jednotlivé přednášky budou věnovat především archeologickým památkám, bude kladen důraz na jejich zasazení do historického a kulturního kontextu. K pokrytí tak dlouhého období bude zapotřebí hned dvou semestrů. Ty poskytnou dostatek prostoru věnovat se vývoji římské kultury z pohledu veřejné i soukromé, sakrální i profánní architektury, sochařství, malířství i drobného umění včetně toreutiky, šperku, skla i keramiky. Pro zpestření budou prezentovány jak významné lokality římského světa, tak i ojedinělé předměty ilustrující svébytnost římské kultury nebo umění v užším slova smyslu.

Osnova přednášek zimní semestr:

- Studium antického Říma (smysl a vývoj)
- Mýty a legendy římského světa v konfrontaci s archeologickými nálezy
- *Cultus Deorum* — Římané ve službách bohů
- Mezi Řeky a Etrusky
- Řím doby královské
- Republika na cestě k ovládnutí Itálie
- Krize republiky a proměna římského světa
- Augustův Řím
- Augustova říše

Osnova přednášek letní semestr:

- Období julsko-klaudijské dynastie
- Doby vlády Flaviovců
- Pod vládou císaře Traiana
- Hadrianova říše
- Rozkvět pod vládou Antoninovců
- Řím Severovců
- Krizové období vlády tzv. vojenských císařů
- Tetrarchie — pod vládou čtyř
- Konstantin a jeho následovníci

Přednášející:

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. semestru Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

KURZ ČESKÉHO ZNAKOVÉHO JAZYKA I. A II.

Odborný garant: Ústav jazyků a komunikace neslyšících FF UK
(Mgr. Petra Slánská Bímová)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Kurz není určen pro začátečníky.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Kurz je určen všem, kteří již mají nějakou základní znalost českého znakového jazyka a chtějí dále rozvíjet svoje kompetence. Lekce povede rodilý mluvčí ČZJ. Výuka probíhá tzv. přímou metodou, tj. bez slyšícího tlumočníka. V jednotlivých lekcích frekventanti kurzu navážou na svoje dosavadní znalosti a dovednosti — upevní a prohloubí svoji znalost gramatiky českého znakového jazyka, budou si dále rozšiřovat slovní zásobu a cvičit dovednost v českém znakovém jazyce komunikovat.

Osnova přednášek:

- Český znakový jazyk I.
- Český znakový jazyk II.
- Český znakový jazyk III.
- Český znakový jazyk IV.
- Český znakový jazyk V.
- Český znakový jazyk VI.
- Český znakový jazyk VII.
- Český znakový jazyk VIII.
- Český znakový jazyk IX.

Přednášející:

Bc. Milan Fritz

Forma ukončení: Kolokvium.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. semestru Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzita třetího věku.

MLUVIT ČI NEMLUVIT? I. A II.

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (Ing. Ilona Kellerová)

Počet semestrů: 2 semestry

Kurz probíhá v zimním i letním semestru 2017/2018. Zapisujete si oba semestry.

Anotace:

Není důležité jen, CO říkáte, ale také, JAK to říkáte. Cílem mluvní výuky je komplexní zlepšení úrovně mluveného projevu a hlasové kondice posluchačů. Je rozdělena do dvou na sebe navazujících bloků.

I. Teorie:

Lidský hlas je složitý a citlivý nástroj, který odráží vnitřní život člověka, jeho kulturní úroveň a je důležitým činitelem k vytváření dobrých mezilidských vztahů. Dozvíme se, jak hlasový projev uchopit, posílit, používat, ovládat a pracovat s ním.

II. Praxe:

Hlas jako výrazový prostředek se vyvíjí pravidelným fonačním, dechovým, artikulačním a rezonančním tréninkem. Posluchači se tedy naučí mnoho konkrétních cvičení, která jim pomohou vylepšit hlasový výkon. Cvičení probíhají v příjemné tvůrčí atmosféře na základě řízené rozpravy.

Osnova přednášek:

- Cesta k fonaci
- Fyziologie dýchání
- Eutonus a artikulace
- Rezonance a hlasitost
- Koordinace funkcí v rytmu, gesto
- Témbrová kvalita hlasu a melodika mluvy
- Střední hlasová poloha, sebekontrola
- Psychosomatické cítění, emoce
- Komunikační situace, partner, publikum

Přednášející:

MgA. Martina Bezoušková, Katedra činoherního divadla, kabinet hlasové a mluvní výchovy, DAMU

Forma ukončení: Závěrečná krátká řeč na vlastní téma.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

JEDNOSEMESTRÁLNÍ PŘEDNÁŠKY A SEMINÁŘE KONANÉ POUZE V LETNÍM SEMESTRU

Název programu	Katedra/ústav FF UK
Antická každodennost — Řecko — 1. ročník (NOVINKA)	Ústav řeckých a latinských studií
Dějiny umění Latinské Ameriky — Mezoamerika (NOVINKA)	Středisko ibero-amerických studií
Divadlo v čase úzkosti (NOVINKA)	Katedra divadelní vědy
Jazykový kurz — Latina pro seniory	Jazykové centrum
Kapitoly z dějin a současnosti českého překladu (NOVINKA)	Ústav translatologie
Konverzační jazykový kurz — Angličtina pro seniory	Jazykové centrum
Konverzační jazykový kurz — Ruština pro seniory	Jazykové centrum
Možnosti celoživotního učení a rozvoje člověka z pohledu třetího věku	Katedra andragogiky a personálního řízení
Praktická cvičení z novověké paleografie pro pokročilé V.	Katedra pomocných věd historických a archivního studia
Příběhy ze života	Centrum dalšího vzdělávání
Psychologické hry pro seniory	Centrum dalšího vzdělávání
Psychologické charakteristiky známých osob	Centrum dalšího vzdělávání
Psychologie pro život — 1. ročník	Katedra psychologie
Řečová stránka mezilidské komunikace (NOVINKA)	Fonetický ústav
Shakespeare a kultura anglické renesance (NOVINKA)	Ústav anglofonních literatur a kultur
Spisovná norma v současné češtině (NOVINKA)	Ústav českého jazyka a teorie komunikace
Svatý stolec a kapitoly z vatikánsko-českých vztahů (NOVINKA)	Ústav románských studií
Vítejte v první republice! — 1. ročník (NOVINKA)	Ústav českých dějin
Vybrané kapitoly světových dějin — 2. ročník (2. termín)	Ústav světových dějin
Východoslovanský a baltský hrdinský epos (NOVINKA)	Ústav východoevropských studií
Zábava, hospodaření a zdraví na síti aneb senior a internet v digitálním věku (NOVINKA)	Ústav informačních studií a knihovnictví
Země a lidé — Britské ostrovy v dějinách — 2. ročník (2. termín)	Ústav světových dějin

ANTICKÁ KAŽDODENNOST — ŘECKO — 1. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav řeckých a latinských studií FF UK

(Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky (2. ročník v akademickém roce 2018/2019)

Anotace:

Kurz je určen všem zájemcům o každodenní život ve starověkém Řecku a Římě. Místo na významné postavy antických dějin se tentokrát přednášející zaměří na to, co všichni důvěrně známe: rodinný život, jednotlivé etapy lidského života, postavení mužů, žen i dětí, výchovu a vzdělání, náboženský život jednotlivce i obce, trávení volného času, stravování, bydlení a odívání, ale také na vojenství, lékařství, sport či hudbu.

Osnova přednášek:

- Život v homérské době
- Můj dům, můj dvůr — Bydlení ve starém Řecku
- Každodenní život Athéňanů a Spartánů v klasické době
- Řecké vojenství — Od Homéra po klasické období
- Náboženský život v řecké obci
- Zdravý a nemocný — Lékařství v antickém Řecku
- Hudba a vzdělání v antickém Řecku
- Chitón dělá člověka — Odívání starých Řeků
- Psaní a písemná kultura v antice

Přednášející:

Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.; PhDr. Jan Kalivoda; Ing. Jiří Pavlík;

PhDr. Jan Souček, CSc.; PhDr. Ladislav Stančo, Ph.D.; Mgr. Lenka Vacinová

Forma ukončení: Závěrečná písemná práce v rozsahu 10 stran textu v závěru 2. ročníku.

Inspirace k volbě tématu závěrečné práce/eseje:

V závěrečné práci je možné vyjít z hlavních bodů jednotlivých přednášek a z poznatků získaných vlastním studiem doporučené literatury. Po dohodě s přednášejícím je rovněž možné zpracovat také reflexi původních děl antických autorů nebo jiné, speciálněji zaměřené publikace.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

DĚJINY UMĚNÍ LATINSKÉ AMERIKY — MEZOAMERIKA

Odborný garant: Středisko ibero-amerických studií FF UK

(Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Kurz se zabývá dějinami umění Latinské Ameriky. Konkrétně je věnován geografickému a kulturnímu areálu Mezoamerika, který se nachází na území Střední Ameriky a kde se rozvinuly jedny z nejvýznamnějších předkolumbovských kultur Ameriky (Olmékové, Mayové a Aztékové). Posluchači se v jeho průběhu seznámí s uměním Mezoameriky, poznají jeho hlavní charakteristiky, jakož i významné kultury a naleziště. Dále jim bude představena v Česku dostupná odborná i popularizační literatura zabývající se danou problematikou. Součástí kurzu jsou i výukové materiály.

Osnova přednášek:

- Úvod do problematiky, seznámení se s terminologií a periodizací; archaické období a první známky umělecké činnosti na území Mezoameriky
- Mateřská kultura Mezoameriky — Olmékové
- Olmécká pueblanská kultura — Tlatilco a Cuicuilco
- Monte Albán a Mitla — Zapotékové a Mixtékové
- Palenque — Mayové
- Teotihuacan — „Město bohů“
- Chichén Itzá — Konec klasické mayské kultury?
- Tula — Toltékové
- Vzestup a pád Tenochtitlanu — Aztékové

Přednášející:

Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

DIVADLO V ČASE ÚZKOSTI

Odborný garant: Katedra divadelní vědy FF UK (Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Přednáškový cyklus se bude zamýšlet nad podobami a funkcí divadla v epochách historického, kulturního nebo společenského přerodu a v obdobích útlaku, ať již politického nebo náboženského. Jak na takové podmínky reaguje divadlo? Co diváci od divadla očekávají? Jak se mění způsoby vnímání divadla?

Osnova přednášek:

- Pompa diaboli — Divadlo mezi pohanstvím a křesťanstvím
- Zrod publika v době velké francouzské revoluce
- ND jako projekt národní identity
- České divadlo za nacistické okupace
- Karel Dostál mezi Winckelmannem a Nietzschem
- České divadlo za sovětské okupace
- Divadlo jako ostrov duchovní svobody — Studiová divadla 70. a 80. let
- Burcování v normalizačním bezčasu (Noční zkouška Antonína Máši v Laterně magie)
- Divadlo na hraně časů a úzkostí — Sametová revoluce a její divadelno
- Amatérské divadlo jako ostrov tvůrčí svobody

Přednášející:

doc. Mgr. Petr Christov, Ph.D.; prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.;

Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.; Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.;

PhDr. Barbara Topolová, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

JAZYKOVÝ KURZ — LATINA PRO SENIORY

Odborný garant: Jazykové centrum FF UK (PhDr. Libuše Drnková)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není určen pro úplné začátečníky, obrací se k těm, kteří se latinsky kdysi učili a nyní by si své vědomosti z nejrůznějších důvodů rádi osvěžili. Předpokladem je tedy předchozí seznámení alespoň s úvodními partiemi latinské gramatiky.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Kurz se zaměří na rozvoj receptivních jazykových dovedností seniorů (porozumění psanému textu) s konkrétním cílem osvojování, resp. opakování a upevňování základních gramatických struktur a lexikálních jednotek, dále pak na systematickou práci se slovníkem. Vybrané jednoduché texty různých žánrů se obsahově týkají všeobecných tematických okruhů (historie, společnost, kultura apod.), zahrnují latinská rčení a přísloví, zkratky, nápisy, písně aj.

Osnova přednášek:

- Invitatio
- Ars grammatica — repetitio prima
- Ad fontes I
- Ars grammatica — repetitio secunda
- Ad fontes II
- Ars grammatica — repetitio tertia
- Ad fontes III
- Ars grammatica — repetitio quarta
- Valedictio

Přednášející:

PhDr. Dana Slabochová, CSc.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test (je součástí posledního semináře).

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

KAPITOLY Z DĚJIN A SOUČASNOSTI ČESKÉHO PŘEKLADU

Odborný garant: Ústav translatologie FF UK (PhDr. David Mraček, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Cílem kurzu je seznámit posluchače s dějinami i současností českého uměleckého překladu. Na převodech stěžejních děl anglicky, německy, francouzsky, španělsky a ruský píšící spisovatelů do češtiny, respektive na překladech českých autorů do cizích jazyků kurz ilustruje obecnější trendy překládání platné v různých obdobích od renesance po současnost a zaměří se také na významné osobnosti českého uměleckého překladu a jejich roli v mezikulturní komunikaci. Cyklus rovněž přiblíží práci dnešních překladatelů a redaktorů literárních textů a nabídne výhled do budoucnosti překládání.

Osnova přednášek:

- Cenzura ve španělských překladech Kunderova Žertu
- Překládání beletrie — Radosti i strasti, oříšky a šotkové (od originálu přes překlad a redakci až po knihkupecký pult)
- Od Popelky k Zabijákovi (francouzská literatura v Čechách)
- Jak Češi znají francouzskou literaturu
- Jungmannův překlad Miltonova Ztraceného ráje
- Americká postmoderní a post-postmoderní (?) literatura a nároky jejího českého překladu
- Sonety Williama Shakespeara v českých překladech
- Evžen Oněgin v českých překladech
- Moderní metody překládání (strojový a počítačem podporovaný překlad)

Přednášející:

PhDr. Mgr. Petra Vavroušová, Ph.D.; PhDr. Anežka Charvátová;

PhDr. Šárka Belisová; PhDr. Jovanka Šotolová, Ph.D.;

Mgr. Šárka Tobrmanová, Ph.D.; PhDr. Eva Kalivodová, Ph.D.;

PhDr. Stanislav Rubáš, Ph.D.; PhDr. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

KONVERZAČNÍ JAZYKOVÝ KURZ — ANGLIČTINA PRO SENIORY

Odborný garant: Jazykové centrum FF UK (PhDr. Libuše Drnková)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není určen pro úplné začátečníky, předpokládá se základní konverzační úroveň — viz níže uvedený popis předpokládané úrovně.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Popis předpokládané úrovně:

Kurz je určen zájemcům z řad seniorů, kteří již ovládají základní gramatiku a potřebují se naučit vyjadřovat v běžných situacích. Rozumějí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají (rodina, zaměstnání, životní styl). Dokážou komunikovat prostřednictvím jednoduchých úloh, jež vyžadují přímou výměnu informací o běžných skutečnostech. Umí používat základní typy vět a komunikovat o sobě a jiných lidech, o tom, co dělají, o záležitostech týkajících se jejich nejnaléhavějších potřeb. Mají základní jazykový repertoár, který jim umožňuje, aby se vyjadřovali v rámci každodenních předvídatelných situací jednoduchou formou.

Anotace:

Kurz je zaměřen na rozvoj produktivních i receptivních jazykových dovedností seniorů, porozumění psanému nebo vyslechnutému textu, samostatný ústní projev (monolog i dialog) s cílem zopakovat si, upevnit a rozvíjet slovní zásobu a gramatiku tak, aby byl posluchač po absolvování kurzu schopen komunikovat v angličtině v běžných situacích. Důraz je též kladen na rozvoj interkulturní kompetence. Široce definovaná témata jsou modifikována podle konkrétních potřeb, zájmů a preferencí zúčastněných.

Osnova přednášek:

- The History of Man's eating habits
- Fit as a fiddle (Tim Ferris and his 10 commandments)
- Journalese — definition and examples
- Journalese — is there any journalistic objectivity in the Press nowadays?
- Education — tradition and modern approach
- Education as a Process of Living and not a Preparation for Future Living
- Modern life style — political correctness versus populism
- Modern life style — is it still art?
- Revision and test

Přednášející:

PhDr. Marie Hanzlíková; Mgr. Terezie Límanová

Forma ukončení: Závěrečný písemný test (je součástí posledního semináře).

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

KONVERZAČNÍ JAZYKOVÝ KURZ — RUŠTINA PRO SENIORY

Odborný garant: Jazykové centrum FF UK (PhDr. Libuše Drnková)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není určen pro úplné začátečníky, předpokládá se základní konverzační úroveň — viz níže uvedený popis předpokládané úrovně.

Max. počet účastníků je 20 osob.

Popis požadované úrovně:

Kurz je určen zájemcům z řad seniorů, kteří již ovládají základní gramatiku a potřebují se naučit vyjadřovat v běžných situacích. Rozumějí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají (rodina, zaměstnání, životní styl). Dokážou komunikovat prostřednictvím jednoduchých úloh, jež vyžadují přímou výměnu informací o běžných skutečnostech. Umějí používat základní typy vět a komunikovat o sobě a jiných lidech, o tom, co dělají, o záležitostech týkajících se jejich nejnaléhavějších potřeb. Mají základní jazykový repertoár, který jim umožňuje, aby se vyjadřovali v rámci každodenních předvídatelných situací jednoduchou formou.

Anotace:

Kurz je zaměřen na rozvoj produktivních i receptivních jazykových dovedností seniorů (na samostatný ústní projev, vedení dialogu, napsání vybraných textů, na procvičení porozumět psanému nebo vyslechnutému textu) s konkrétním cílem osvojování, resp. opakování a upevňování základních gramatických struktur a lexikálních jednotek nezbytných pro realizaci obecných komunikačních záměrů. Kurz se obsahově věnuje všeobecným tematickým okruhům s přihlédnutím k dané jazykové oblasti (historie, realie, klima, společnost, kultura apod.).

Osnova přednášek:

- Знакомство
- Национальные стереотипы и их влияние на процесс коммуникации
- Национальные стереотипы и их влияние на процесс коммуникации
- Русское кино
- Русское кино
- Невербальная коммуникация — особенности русских жестов
- Средства массовой информации
- Средства массовой информации
- Повторительно-обобщающий урок

Přednášející:

Mgr. Ladislava Dolanová, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test (je součástí posledního semináře).

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

MOŽNOSTI CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ A ROZVOJE ČLOVĚKA Z POHLEDU TŘETÍHO VĚKU

Odborný garant: Katedra andragogiky a personálního řízení FF UK
(PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Cílem kurzu je přiblížení významného fenoménu moderní společnosti — vzdělávání v dospělém věku — v jeho širších podobách. Přednášky jsou zaměřeny na zajímavá témata vzdělávání dospělých v aktuálních souvislostech. Sledovány budou spojitosti s probíhajícími společenskými změnami i proměnami individuálních životních drah, které se v současnosti stávají těžko předvídatelnými a doprovázejí je rozličná sociální rizika. Absolvování kurzu by mělo přispět ke komplexnímu porozumění vzdělávání v dospělém věku.

Osnova přednášek:

- Celoživotní učení — Realita nebo utopie?
- Andragogika — Věda o vzdělávání a učení se dospělých
- Mění se podoby vzdělávání dospělých v historické perspektivě
- Možnosti orientace ve společnosti rizik — Učení se a vzdělávání jako prevence soudobých sociálních, zdravotních a jiných problémů
- Funkční gramotnost a kompetence jako životní nezbytnost
- Zájmové vzdělávání dospělých — Od Aristotela k U3V
- Generace pracovníků a jejich specifika, schopnosti a očekávání starších pracovníků a pracujících seniorů
- Age management — Řízení věkové struktury pracovníků v organizaci
- Mezigenerační učení a sdílení znalostí v práci — Význam věkové diverzity

Přednášející:

PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.; PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.;
PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ Z NOVOVĚKÉ PALEOGRAFIE PRO POKROČILÉ V.

Odborný garant: Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK
(doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Určeno výhradně jako pokračující kurz pro absolventy předcházejících kurzů (I.–IV.).

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Cílem semináře je prohloubení dovedností praktického čtení paleograficky náročnějších raně novověkých a novověkých textů (především jazykově německých, ale i českých a latinských) na příkladu jak pramenů úřední, tak i neúřední provenience. Součástí semináře bude základní analýza písemností.

Osnova přednášek:

1.–9. Praktické čtení paleografických textů včetně jejich analýzy.

Přednášející:

doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.; PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.;
PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.

Forma ukončení: Praktický přepis paleografické ukázky a převod datace na současný způsob datování.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Na semináři se budou řešit konkrétní anonymní kasuistiky z poradenské praxe. Posluchači budou moci i sami navrhnout k řešení své problémy, se kterými se v životě setkali. Jde o pilotní projekt specializovaného semináře. Budeme se zaměřovat především na kasuistiky z oblasti sociálních vztahů (partnerské, kamarádské, sousedské), na problémy výchovy dětí i vnuků, na intrapersonální konflikty. Obsah seminářů se bude řídit především zájmem a návrhy posluchačů.

Osnova přednášek:

— Řešení kasuistik

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Studijní materiály:

Příběhy ze života.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGICKÉ HRY PRO SENIORY

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Seminář je určen všem posluchačům, kteří se zajímají o obor psychologie. Jde o specializovaný seminář, který předpokládá aktivní zapojení posluchačů do práce v semináři. Obsah budou tvořit různé zábavné psychohry, ve kterých se mohou nejen poučit a pobavit, ale také vyzkoušet svou pohotovost a smysl pro humor. To bude také záležet na aktivitě a zájmu posluchačů.

Osnova přednášek:

Hry zaměřené na:

- sebepoznání
- poznávání jiných
- cvičení paměti
- relaxování
- vytváření pozitivní nálady
- podporu pozitivního myšlení
- vytváření pozitivních sociálních vztahů

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Doporučená literatura:

HERMOCHOVÁ, S., *Hry pro dospělé*, Praha, Grada 2004

HERMOCHOVÁ, S., *Hry pro život*, Praha, Portál

NEUMANN, J. — HERMOCHOVÁ, S., *Nejlepší hry do kapsy*, Praha, Portál

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGICKÉ CHARAKTERISTIKY ZNÁMÝCH OSOB

Odborný garant: Centrum dalšího vzdělávání FF UK (PhDr. Eva Drlíková, CSc.)

Počet semestrů: 1 semestr

Max. počet účastníků je 20 osob.

Anotace:

Cílem semináře je seznámit se s psychologickými charakteristikami některých osob známých z historie, např. W. Churchilla, ale také současných, např. V. Putina. Výběr osob, které budou probírány na seminářích, bude záležet i na zájmu posluchačů.

Přednášející:

PhDr. Eva Drlíková, CSc.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

PSYCHOLOGIE PRO ŽIVOT — 1. ROČNÍK

Odborný garant: Katedra psychologie FF UK (doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky (2. ročník v akademickém roce 2018/2019)

Anotace:

Psychologie je výjimečně zajímavý vědní obor s nesmírně širokým záběrem. Hlavním předmětem jeho zájmu je člověk a tak, jak se mění člověk v ontogenetickém vývoji a jak se mění svět kolem něj, tak jsou vysílány neustále nové podněty pro staronové pohledy na chování, prožívání a jednání každého z nás, přibývají nová témata ke zkoumání, objevují se nové metody a postupy psychologické intervence k jednotlivci i skupině. Cílem kurzu je nabídnout v ilustrativně zvolených tématech psychologický úhel pohledu a pokázat na souvislosti vybraných fenoménů pro život v seniorském věku.

Osnova přednášek:

- Psychologie je vědou o člověku...
- Evoluční a biologické kořeny lidské psychiky
- Jak psychologie pomáhá poznávat lidi aneb co je to psychologická diagnostika
- Komunikace v mezilidských vztazích
- Řečový vývoj dítěte v bilingvní rodině
- Psychopatologie všedního dne
- Závažné životní události
- Otázky psychologie zdraví seniorského věku
- Jak zvládat konflikty v mezilidských vztazích?

Přednášející:

prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.; PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.;
doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.; prof. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.;
PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.; PhDr. Markéta Niederlová, Ph.D.;
prof. PhDr. Jiří Šípek, CSc, Ph.D.; doc. RNDr. Marek Špinka, CSc.;
PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.; prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Forma ukončení: Účast na přednáškách min. 50 % výuky, na konci 2. ročníku písemný test znalostí z obou ročníků studia.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

ŘEČOVÁ STRÁNKA MEZILIDSKÉ KOMUNIKACE

Odborný garant: Fonetický ústav FF UK (doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Řeč představuje hlavní způsob mezilidské komunikace a především je fascinujícím nástrojem, pomocí něhož sdělujeme své názory, ovlivňujeme názory druhých a ty vlastní v průběhu komunikačního procesu aktualizujeme. Řečí také vyjadřujeme nejrozličnější afektivní stavy či vlastní sociální identitu. To všechno nám umožňuje velmi dynamický řečový mechanismus na jedné straně a efektivní způsob vnímání řeči na straně druhé.

Program představuje několik oblastí moderních řečových věd. Začíná základními pohledy na lidskou řeč — její tvorbu, akustické vlastnosti a vnímání. Samostatná přednáška je věnována prozodickým vlastnostem řeči, mezi něž patří prominence, melodie či rytmus, a jejich roli v každodenní komunikaci. Druhá polovina programu se zaměřuje na vybrané interdisciplinární aspekty řečových věd. Tématem jedné z přednášek budou specifika řeči v médiích především v češtině a role mediálních mluvčích ve společnosti, další představí řečové technologie jako syntézu řeči z textu či automatické rozpoznávání řeči. Program bude zakončen přednáškami, které pojednávají o psychofonetických a forenzně fonetických tématech a v nichž bude představen i současný výzkum členů Fonetického ústavu.

Osnova přednášek:

- Tvorba řeči a její možnosti
- Akustické vlastnosti řeči
- Lidský sluch a jeho možnosti
- Prozodie a její komunikační význam
- Řeč v médiích
- Metody zkoumání řeči
- Možnosti řečových technologií
- Možnosti identifikace mluvčího z řeči
- Vnímání osobnosti mluvčího

Přednášející:

Ing. Tomáš Bořil, Ph.D.; doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.;

Mgr. Pavel Šturm; PhDr. Jitka Veroňková, Ph.D.; doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

SHAKESPEARE A KULTURA ANGLICKÉ RENESANCE

Odborný garant: Ústav anglofonních literatur a kultur FF UK
(prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., dr.h.c.)

Počet semestrů: 1 semestr

Pokračování velmi úspěšných kurzů z předchozích let.

Anotace:

Čtení a interpretace díla Williama Shakespeara v kontextech anglické renesance.

Osnova přednášek:

- Romeo a Julie
- Hamlet
- Král Lear
- Othello
- Macbeth
- Timon Aténský
- Julius Caesar
- Coriolanus
- Antonius a Kleopatra

Přednášející:

prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., dr.h.c.

Doporučenou literaturu bude možné zakoupit v průběhu studia (zajišťuje nakladatelství Atlantis).

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

SPISOVNÁ NORMA V SOUČASNÉ ČEŠTINĚ

Odborný garant: Ústav českého jazyka a teorie komunikace FF UK
(doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Kurz je určen zájemcům, kteří si chtějí rozšířit teoretické znalosti o současném českém jazyce, prohloubit si komunikační, stylizační a jiné dovednosti a zároveň vypěstovat kritický přístup k hodnocení jevů z hlediska jazykové kultury. Účastníky seznámí s problematikou spjatou s vymezením pojmu „spisovná čeština“, s jejím utvářením od doby národního obrození a s principy uplatňovanými při její kodifikaci. Poskytne jim odborné základy nejen při posuzování spisovnosti a nespisovnosti, ale i při hodnocení verbálních komunikátů z hlediska jazykové kultury. Teoretické poznatky budou aplikovány při praktických analýzách.

Osnova přednášek:

- Formování spisovné češtiny od doby národního obrození
- Spisovný jazyk — vymezení pojmu
- Problematika českého pravopisu
- Výslovnostní norma v současné spisovné češtině
- Popis tvarosloví v současných mluvnicích spisovné češtiny
- Popis syntaxe v současných mluvnicích spisovné češtiny
- Slovní zásoba a slovníky češtiny
- Nová teorie jazykové správnosti
- Jazyková poradna Ústavu pro jazyk český AV ČR

Přednášející:

Mgr. Alena Andrllová Fidlerová, Ph.D.; prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.;
doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.; dr. Veronika Štěpánová, ÚJČ AV ČR;
Mgr. Eva Lehečková, Ph.D.; doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.;
dr. Martin Beneš, ÚJČ AV ČR; dr. Ivana Svobodová, ÚJČ AV ČR

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

SVATÝ STOLEC A KAPITOLY Z VATIKÁNSKO-ČESKÝCH VZTAHŮ

Odborný garant: Ústav románských studií FF UK (ThDr. et Mgr. Pavel Helan, Th.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Církevní stát je jedním z nejstarších státních útvarů na světě, byť jeho existence nebyla kontinuální. Je zároveň státem zcela specifickým, poněvadž v jeho čele stojí hlava římsko-katolické církve.

Vztahy Svatého stolce a českých zemí procházely mnohými turbulencemi a svá problematická období zažívaly i v době první Československé republiky. Přednášky obsahnou všeobecné shrnutí dějin papežského státu a výběrově se zaměří na vztahy s českými zeměmi v době humanismu. Těžiště přednášek bude v přiblížení dynamických a komplikovaných diplomatických vztahů v meziválečném období v kontextu československého politického vývoje.

Osnova přednášek:

- Vznik a formování papežského státu
- Papežský stát a české království v období humanismu
- Zánik a znovuzkříšení papežského státu
- Struktura a fungování papežské kurie v první polovině 20. století
- Počátky diplomatických vztahů mezi Svatým stolcem a meziválečným Československem
- Oslavy Jana Husa v roce 1925 a Marmaggiho aféra
- Léta diplomatické krize a cesta k *Modus vivendi*
- Éra nuncia Pietra Ciriaciho
- Československo a Vatikán ve třicátých letech 20. století

Přednášející:

ThDr. et Mgr. Pavel Helan, Th.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

VÍTEJTE V PRVNÍ REPUBLICE! — 1. ROČNÍK

Odborný garant: Ústav českých dějin FF UK
(doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky (2. ročník v akademickém roce 2018/2019)

Anotace:

Při příležitosti stého jubilea vzniku první Československé republiky se Ústav českých dějin rozhodl realizovat dvousemestrální kurz, který by přiblížil tento mezník a fascinující epochu v širším kontextu. K tématu se rozhodl přistoupit interdisciplinárně, proto se objevují přednášky i z politologie, právních dějin, ale také např. z dějin filmu. V programu kurzu tedy najdeme přednášky, které se budou vztahovat ke genezi daného fenoménu, najdeme zde přednášky o legionářích i reflexi republikánské ideje. Většina přednášek bude patřit samotné první republice, a to z mnoha zorných úhlů — sledována bude její politická kultura, územní členění a specifika jednotlivých oblastí, festivity, metropole, národnostní složení i ekonomické souvislosti, závěr kurzu bude patřit ohlasům první republiky v období bezprostředně následujícím (londýnský exil některých jejích představitelů) i pozdějším (éra socialismu). Kurz bude završen analýzou pojetí tohoto období v učebnicích dějepisu. Vedle pedagogů z Ústavu českých dějin FF UK se na výuce budou podílet i odborníci z jiných pracovišť FF UK (politologie), z jiných fakult UK (právnícká) a z Akademie věd ČR (Historický ústav a Masarykův ústav).

Osnova přednášek:

- Česká otázka za první světové války
- Život v různých světech — Češi a Slováci před vznikem ČSR
- To byli českoslovenští legionáři. Velké okamžiky i každodennost československých legionářů 1914–1920
- Republikanismus v české diskusi a československé praxi
- Kontinuita nebo diskontinuita? Jak dlouho u nás platily rakouské předpisy
- Politický systém a politická kultura
- Ve stínu Mariánského sloupu
- Podkarpatská Rus
- Oslavy československé státnosti 1918–1938

Přednášející:

doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.; Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.;
prof. Mgr. Vratislav Doubek, Ph.D.; PhDr. et Mgr. Pavel Horák, Ph.D.;
prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.; Mgr. Miroslav Michela, Ph.D.;
doc. PhDr. et JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.; prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.;
doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.; doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.;
doc. Mgr. Marie Šedivá-Koldinská, Ph.D.; prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test v závěru 2. ročníku.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

VYBRANÉ KAPITOLY SVĚTOVÝCH DĚJIN —

2. ROČNÍK (2. TERMÍN)

Odborný garant: Ústav světových dějin FF UK (PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Vybrané kapitoly světových dějin z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na přelomové události světových dějin, které výrazně ovlivnily běh doby, od temného středověku přes novověké období do současnosti. Zahrnuje tedy výklad středověkých, novověkých i moderních dějin z politického, sociálního a kulturního úhlu pohledu. Přednášky jsou zvoleny tak, aby pokryly vybrané momenty světových dějin, které měly větší či menší dopad na historický vývoj až do dnešní doby.

Osnova přednášek:

- 843: Verdunské dělení
- 1155: Korunovace Fridricha Barbarossy
- 1306: Konec Přemyslovců a nástup nových dynastií ve střední Evropě
- 1517: Luther a počátek reformace
- 1871: Německo na cestě ke *kulturkampfu*
- 1947: „O půlnoci přijde svoboda“ — Rozpad Britské Indie
- 1948: Zavraždění Gaitána
- 1952: Smrt Evity Perónové
- 1973: Převrat v Chile

Přednášející:

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Ph.D., Th.D.; Mgr. Anna Košítková;

PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D.; PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

VÝCHODOSLOVANSKÝ A BALTSKÝ HRDINSKÝ EPOS

Odborný garant: Ústav východoevropských studií FF UK (PhDr. Pavel Štoll, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Anotace:

Cílem kurzu je seznámit posluchače s hrdinským eposem východních Slovanů a Baltů, jak folklorním, tak i literárním, a zařadit starobyrou baltoslovanskou látku do kontextu epických tradic jiných národů. Zvláštní pozornost bude věnována specifickým mechanismům epické poetiky a vztahu mezi folklorem a literaturou. Přednáškový cyklus rovněž představí recepci stěžejních textů východoslovanského eposu v Čechách během 19. století.

Osnova přednášek:

- Hrdinský epos, historická píseň, balada a lyrickoepické písně. Východoslovanské byliny neboli stariny, Slovo o pluku Igorově
- Doba vzniku, vývoj a zánik žánru. Ruský Sever a teorie novgorodského původu hrdinských písní
- Sborník Kiršy Danilova. Objev živé epické tradice v polovině 19. století (Rybnikov, Gilferding, Markov, Ončiuko, Grigorjev aj.)
- Bylinný verš. Poetika hrdinských písní. Kyjevský cyklus bylin. Původ a vývoj jednotlivých námětů
- Novgorodský cyklus bylin. Původ a vývoj jednotlivých námětů
- Objevení Slova o pluku Igorově. Problematika původnosti. Byliny a Slovo o pluku Igorově
- Žánr nářku a Slovo o pluku Igorově. Pláč Jaroslavny. Slovo o pluku Igorově a Zadonščina
- Překlady bylin a Slova. Recepce žánru východoslovanského eposu
- Lotyšský epos Láčpléšis Andrejse Pumpurse a jeho kontexty

Přednášející:

doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.; Mgr. Pavel Štoll, Ph.D.

Forma ukončení: Bez ukončení.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

ZÁBAVA, HOSPODAŘENÍ A ZDRAVÍ NA SÍTI ANEB SENIOR A INTERNET V DIGITÁLNÍM VĚKU

Odborný garant: Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK
(PhDr. Radka Římanová, Ph.D.)

Počet semestrů: 1 semestr

Kurz není vhodný pro ty, kteří nikdy nepřišli do kontaktu s počítačem, či naopak patří mezi velmi pokročilé uživatele internetových služeb.

Anotace:

Internet už není zdaleka jen doménou mladé generace. Poslední průzkumy nám naopak ukazují, že se stává nedílnou součástí každodenního života seniorů. Kurz je určen pro ty, kteří necítí ostych z počítače. Používají email, čtou zprávy na „svých webových stránkách“ a mají chuť se dozvědět o možnostech dalších služeb, ale i zákulisí internetu. Přednáškové bloky jsou vytvořeny na základě výzkumu digitálních kompetencí seniorů, který provedl Ústav informačních studií a knihovnictví v roce 2016. Přednášky jsou vždy doplněny praktickým cvičením, v rámci kterého bude možné v klidu s lektorem vyzkoušet probranou látku.

Osnova přednášek:

- Správa osobních financí přes internet
- Zábava a volný čas na internetu
- Elektronická tržiště — Aplikace využitelné pro seniory
- Internetové platformy pro podporu dalšího vzdělávání aneb nové poznatky z prostředí domova
- e-Zdraví — Výzvy a rizika

Přednášející:

PhDr. Helena Lipková, Ph.D.; PhDr. Radka Římanová, Ph.D.;
PhDr. Adéla Jarolímková, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný kvíz na počítači.

Osvědčení o absolvování: Bez osvědčení.

ZEMĚ A LIDÉ — BRITSKÉ OSTROVY V DĚJINÁCH —

2. ROČNÍK (1. TERMÍN)

Odborný garant: Ústav světových dějin FF UK (PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.)

Počet semestrů: 2 semestry/2 roky

Určeno posluchačům 1. ročníku kurzu Země a lidé — Americký kontinent v dějinách z akademického roku 2016/2017.

Anotace:

Přednáškový cyklus je zaměřen na významné události spojené s dějinami Britských ostrovů od raného středověku, přes anglo-francouzské soupeření a zlatý tudorovský věk až do časů přelomových událostí 20. století. Zahrnuje tedy výklad středověkých, novověkých i moderních dějin z politického, sociálního a kulturního úhlu pohledu. Přednášky jsou zvoleny tak, aby pokryly vybrané významné události z dějin Britských ostrovů.

Osnova přednášek:

- Christianizace Anglie
- Vilém Dobyvatel a normanské období
- Stoletá válka
- Na cestě k vzestupu — Proměny tudorovské Anglie v letech 1485–1553
- Alžbětinský věk
- Irové na cestě k nezávislosti — Od Home Rulu po odchod z Commonwealthu
- Nový Jeruzalém — Budování sociálního státu ve Velké Británii v letech 1941–1951
- Proměny Velké Británie od Macmillana k Thatcherové
- Thatcherismus a New Labour

Přednášející:

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Ph.D., Th.D.; Mgr. Anna Košátková;

PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D.; PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Forma ukončení: Závěrečný písemný test.

Osvědčení o absolvování: Posluchači, kteří splní požadované podmínky, obdrží po absolvování 2. ročníku Osvědčení o absolvování programu Celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku.

Kontakt:

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
Centrum dalšího vzdělávání
Praha 1, Jindřišská 27, 5. patro

tel: 221 619 811, e-mail: cdv@ff.cuni.cz

Konzultační hodiny: úterý 09:00 — 12:00 hod.
středa 14:00 — 17:30 hod.
čtvrtek 14:00 — 16:00 hod.

KATALOG VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ
PRO AKADEMICKÝ ROK 2017/2018

Vydala Univerzita Karlova, Filozofická fakulta,
nám. Jana Palacha 2, Praha 1

Redakce Centrum dalšího vzdělávání FF UK
Sazba z písma Skolar PE a Skolar Sans studio Lacerta (www.sazba.cz)
Vytiskla tiskárna Nakladatelství Karolinum
Vydání první, Praha 2017

